

Planning en het kritieke pad

Binnen een UAV-GC contract dient een opdrachtnemer het werk tijdig op te leveren. Artikel 2 lid 5 van de basisovereenkomst (BOK) bepaalt daartoe met zoveel woorden dat de aldaar in te vullen datum voor aanvaarding een uiterste datum betreft.

Hiermee wordt beoogd dat bij een overschrijding van die datum, de opdrachtnemer automatisch in staat van verzuim verkeert en dat geen nadere ingebrekestelling vereist is. Het financiële gevolg kan enorm zijn, daar waar binnen artikel 16 BOK een boetebeding werd opgenomen. De regeling van de boete wegens bouwijdoverschrijding is nader uitgewerkt binnen paragraaf 36 GC. De boete is verschuldigd tenzij de opdrachtnemer kan aantonen dat de overschrijding in tijd niet aan haar kan worden toegerekend. De boete behoeft niet separaat te worden aangezegd (paragraaf 36 lid 5) en kan met een eerstvolgende betalingstermijn worden verrekend (paragraaf 36 lid 6).

Projectspecifiek dient een opdrachtnemer na te gaan of van haar, via het acceptatieplan, wordt verwacht, de detailplanning van paragraaf 7 lid 3 actueel te houden.

Hierbij is het goed te beseffen dat het halen van een opleverdatum een contractueel vereiste is, een planning is daarbinnen een instrument.

Signaalfunctie

Uit een vonnis van de Rechtbank Utrecht d.d. 26 januari 2011; ECLI:NL:RBUTR:2011:BP2148, rechtsoverweging 4.15 wordt een nadere uitleg van het begrip planning gegeven. Zoals ook uit de taalkundige

betekenis van het woord 'planning' voortvloeit, zijn de in een planning opgenomen data niet meer dan beoogde data. Bovendien is algemeen bekend, zo oordeelde de rechtbank, dat de plannings waarmee in de bouw wordt gewerkt, gedurende de uitvoering van de (verschillende) werkzaamheden veelal worden bijgesteld. In gelijke zin werd geoordeeld door de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen d.d. 05 februari 2021; geschilnummer 36.244, rechts-overweging 32.

Het feit dat een planning uitloopt wil ansich dus niets zeggen over zaken als een recht op bouwijdverlenging, een financiële claim van opdrachtnemer op opdrachtgever, dan wel dat bij overschrijding van de oplevertermijn opdrachtgever afstand zou hebben gedaan van zijn contractuele boete. Een planning heeft een duidelijke signaalfunctie, maar wijzigt niet de oorspronkelijke uitgangspunten, tenzij partijen dit expliciet overeenkomen.

Een financiële aanspraak van opdrachtnemer bij een uitloop van de werkzaamheden, kan in basis alleen dan worden geclaimd indien de opdrachtgever een verwijt kan worden gemaakt (een toerekenbare tekortkoming), en die betreffende activiteit moet zijn gelegen binnen het zogenoemde kritieke pad. In een uitspraak van de Raad van Arbitrage in bouwgeschillen d.d. 29 juli 2021; geschilnummer 37.048 wordt in rechts-overweging 22 nader op dat begrip ingegaan.

Kritieke pad

Het kritieke pad is een opeenvolging van gekoppelde werkzaamheden die direct van invloed zijn op de einddatum van het project. Als een van die werkzaamheden te laat wordt afgerond, wordt de daaropvolgende werkzaamheid en dus uiteindelijk het hele project later afgerond. Arbiters oordeelden in die zaak dat de opdrachtgever weliswaar een verwijt kon worden gemaakt dat het ruimteboekingsproces vertraging had opgelopen; echter die vertraging ging op in de vertraging van het kritieke pad in de ruwbouw, waardoor een financiële claim van de opdrachtnemer niet rechtmatig was.

De bewaking van het kritieke pad ligt primair bij een opdrachtnemer. In een uitspraak van de Raad van arbitrage in bouwgeschillen d.d. 04 mei 2021; geschilnummer 81.798 oordeelde arbiter in rechtsoverweging 34 als volgt. Een opdrachtnemer op de hoogte van het kritieke pad, had als redelijk vakbekwaam en redelijk zorgvuldig ondernemer dat kritieke pad moeten bewaken. De ondernemer had tussen mei 2019 en de start van de bouw op 1 november 2019 geen merkbare activiteit ondernomen. Als zij dat wel had gedaan waren de betreffende tekeningen tijdig goedgekeurd en de kozijnen tijdig geleverd. Dit laatste nog voordat de coronacrisis roet in het eten had gegooit. Dit coronaverweer dat de opdrachtnemer had tegengeworpen werd dan ook door de arbiter van de hand gewezen.

Pieter de Vries is consultant bij Kpieto!.

IN 'T KORT - Planning

Een planning geeft in basis slechts beoogde data

Bij vertraging van het kritieke pad is direct de einddatum in het geding

ON dient het kritieke pad altijd te bewaken

Afwijkingen van het kritieke pad moeten door ON tijdig gemeld worden